

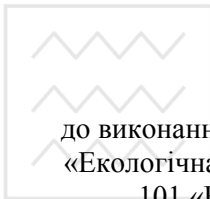
Національний університет
водного господарства
та природокористування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО
ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**Кафедра екології, технології захисту навколишнього
середовища та лісового господарства**

05-02-55

Національний університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни
«Екологічна експертиза» для студентів спеціальностей
101 «Екологія» та 183 «Технології захисту
навколишнього середовища»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною комісією зі
спеціальностей 101 «Екологія» та
183 «Технології захисту НС»
Протокол № 6
від 11.12. 2017 року

Рівне – 2018

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Екологічна експертиза» для студентів спеціальностей 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища» денної та заочної форм навчання /І.І. Статник, М.А. Михальчук, З.М. Буднік - Рівне: НУВГП, 2018, - 21с.

Упорядники: І.І.Статник, к.с.-г.н., доцент кафедри екології, ТЗНС та ЛГ;

М.А.Михальчук, ст викладач кафедри екології, ТЗНС та ЛГ;

З.М. Буднік, асистент кафедри екології, ТЗНС та ЛГ.

Відповідальний за випуск: М.О.Клименко, доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедри екології, ТЗНС та ЛГ.

© Статник І.І.,
Михальчук М.А.
Буднік З.М., 2018
©НУВГП, 2018

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Підстави для проведення ОВНС.....	5
2. Фізико-географічна характеристика досліджуваних об'єктів.....	6
3. Загальна характеристика господарської діяльності....	6
4. Відходи виробництва, їх знешкодження та утилізація.....	7
5. Оцінка впливів господарської діяльності на навколишнє природне середовище.....	8
5.1. Клімат і мікроклімат.....	9
5.2. Повітряне середовище.....	10
5.3. Геологічне середовище.....	11
5.4. Водне середовище.....	11
5.5. Ґрунти.....	13
5.6. Рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти....	14
6. Оцінка впливів господарської діяльності на навколишнє соціальне середовище.....	15
7. Оцінка впливів господарської діяльності на навколишнє техногенне середовище.....	16
8. Комплексні заходи щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища та його безпеки.....	16
9. Заява про екологічні наслідки.....	17
Література.....	18
Додаток А. Завдання на розроблення матеріалів ОВНС...	19
Додаток Б. Заява про наслідки.....	20

ВСТУП

Метою оцінки впливів господарської діяльності діючих об'єктів на навколишнє середовище (ОВНС) є екологічне обґрунтування прийнятності господарської діяльності діючих об'єктів, оцінки територій та визначення шляхів і засобів нормалізації стану навколишнього середовища та забезпечення вимог екологічної безпеки.

Підготовлені матеріали ОВНС надаються уповноваженим державним органам для експертної оцінки і повинні всебічно характеризувати результати впливів на природне, соціальне, включаючи життєдіяльність населення, і техногенне середовище (далі - навколишнє середовище) та обґрунтовувати прийнятність впливів здійснюваної діяльності.

Основними завданнями ОВНС є:

- загальна характеристика існуючого стану території району розташування діючих об'єктів та територіальних комплексів;

- розгляд і оцінка впливів господарської діяльності діючих об'єктів на навколишнє природне, соціальне і техногенне середовище та визначення зон впливів цієї діяльності;

- визначення масштабів та рівнів впливів господарської діяльності на навколишнє середовище в нормальних та аварійних умовах;

- прогноз змін стану навколишнього середовища відповідно до переліку впливів при подальшій діяльності об'єктів в нормальних умовах та у випадку аварії;

- визначення комплексу заходів щодо попередження або обмеження впливів здійснюваної діяльності на навколишнє середовище, необхідних для дотримання вимог природоохоронного законодавства, інших законодавчих та нормативних документів, які стосуються безпеки навколишнього середовища;

- визначення ступеня екологічного ризику і небезпеки здійснюваної діяльності;

- визначення прийнятності очікуваних залишкових впливів на навколишнє середовище, які можуть мати місце в

процесі подальшої господарської діяльності, за умови реалізації всіх передбачених заходів;

- складання Заяви про екологічні наслідки господарської діяльності.

При розробленні матеріалів ОВНС необхідно керуватися вимогами чинного законодавства України, діючими санітарними нормами і правилами, гігієнічними нормативами, відомчими документами, місцевими екологічними умовами і обмеженнями.

Підготовка матеріалів ОВНС здійснюється у наступному порядку:

- виконавець складає «Завдання на розроблення матеріалів ОВНС» за формою, наведеною у додатку А, також готує «Заяву про наміри», див додаток В.

- виконавець ОВНС виконує роботи відповідно до завдання на розроблення матеріалів ОВНС і за результатами цих робіт готує «Заяву про екологічні наслідки діяльності».

1. СКЛАД МАТЕРІАЛІВ ОВНС

Матеріали ОВНС повинні містити такі розділи:

- вступ
- підстави для проведення ОВНС;
- фізико-географічна характеристика досліджуваних об'єктів;
- загальна характеристика господарської діяльності;
- відходи виробництв, їх знешкодження та утилізація;
- оцінка впливів планованої діяльності на навколишнє природне середовище;
- оцінка впливів планованої діяльності на навколишнє соціальне середовище;
- оцінка впливів планованої діяльності на навколишнє техногенне середовище;
- комплексні заходи щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища і його безпеки;
- завдання на розробку матеріалів ОВНС, заява про наміри;
- заява про екологічні наслідки.

2. ФІЗИКО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОСЛІДЖУВАНИХ ОБ'ЄКТІВ

Розділ містить стислий опис фізико-географічних, кліматичних умов, рельєфу місцевості, дані про наявність об'єктів природно-заповідного фонду, узагальнену характеристику флори і фауни в обсязі, необхідному для екологічних, санітарно-епідеміологічних, соціальних і економічних оцінок на регіональному і місцевому рівнях, характеристику розподілу всіх негативних факторів у зоні впливів здійснюваної діяльності, дані про місце розташування діючих об'єктів з прив'язкою до найближчих населених пунктів, шляхів сполучення, крупних промислових підприємств, важливих природних об'єктів тощо, а також відповідні картографічні матеріали, ситуаційні схеми і ін.

3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В розділ включаються:

- загальна характеристика об'єктів господарювання;
- екологічні, санітарно-епідеміологічні, соціальні і економічні аспекти здійснення подальшої господарської діяльності цих об'єктів.

Характеристика господарської діяльності включає:

- відомості про споруди, проммайданчики, площі зайнятих земельних угідь, наявність проектної і відомчої документації, раніше проведені ОВНС;
- характеристику виробництва, стан основних виробничих фондів, клас небезпеки, належність до об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, або до потенційно небезпечних об'єктів;
- дані про продукцію, що виробляється, номенклатуру та обсяг її випуску;
- дані про сировинні, земельні, водні, енергетичні та інші використовувані ресурси;
- опис технологічного процесу господарської діяльності із зазначенням всіх факторів впливу на навколишнє середовище і

технічних рішень, спрямованих на усунення чи зменшення шкідливих викидів, скидів, витоків, випромінювань у навколишнє середовище;

- опис інженерних мереж і комунікацій, схем збору, очищення і видалення шкідливих речовин;

- перелік джерел впливів на навколишнє середовище, дані про загальний обсяг газоподібних, рідких та твердих відходів виробництва, рівні шуму, ультразвуку, вібрації, електромагнітні хвилі, наявність іонізуючих випромінювань, інші шкідливі чинники, здійснювані рішення щодо екологічної та санітарної безпеки утилізації чи знешкодження відходів виробництва;

- перелік основних об'єктів впливів і зони впливу при експлуатації виробничих об'єктів;

- перелік можливих аварійних ситуацій;

- перелік розташованих на території інших діючих або проєктованих екологічно небезпечних об'єктів із зазначенням можливості їх спільної негативної дії на довкілля.

На ситуаційних схемах (генеральних планах) наносяться джерела впливів на навколишнє середовище (місця викидів, скидів, відвалів, звалищ), а також гідротехнічні споруди, джерела водопостачання, очисні споруди, санітарно-захисні зони.

4. ВІДХОДИ ВИРОБНИЦТВА, ЇХ ЗНЕШКОДЖЕННЯ ТА УТИЛІЗАЦІЯ

До складу матеріалів розділу включають:

- дані про джерела утворення відходів;

- дані про обсяги усіх видів газоподібних, рідких і твердих відходів виробництва та твердих побутових відходів;

- дані про склад і властивості відходів;

- відомості про документацію щодо обліку обсягів відходів, їх транспортування, складування, скидів, викидів та утилізації;

- дані про методи видалення відходів та акумулюючі ємкості для зберігання відходів;

- характеристика очисних споруд;

- відомості про прийняті технологічні рішення щодо зменшення обсягів утворення відходів;
- відомості про заходи щодо утилізації та знешкодження відходів безпосередньо на підприємстві;
- дані щодо поводження з відходами, які вивозяться за межі підприємства.

5. ОЦІНКА ВПЛИВІВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

При оцінці впливів на навколишнє природне середовище розглядаються такі його компоненти:

- клімат і мікроклімат;
- повітряне середовище;
- геологічне середовище;
- водне середовище;

- ґрунти;
- рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти.

Додатково розглядаються впливи, пов'язані з надзвичайними ситуаціями, зокрема аварії, стихійні лиха тощо.

Для кожного компонента навколишнього природного середовища, що розглядається, наводяться:

- обґрунтування необхідності оцінки його характеристик;
- перелік впливів (включаючи опосередковані), які ранжуються за масштабами і значенням наслідків та їх характеристика, що містить також якісні та кількісні параметри, ступінь небезпеки;
- дані щодо встановлених меж зон впливів господарської діяльності, розмірів санітарно-захисних зон, обґрунтування пропозицій щодо їх можливих змін;
- характеристика ретроспективного сучасного і прогнозного станів навколишнього середовища та їх оцінка відносно фонових і нормативних показників з урахуванням можливих аварійних ситуацій;
- обґрунтування достатності реалізованих заходів щодо попередження та обмеження негативних впливів, оцінка їх ефективності та характеристика залишкових впливів або

висновки щодо їх недостатності і обґрунтування необхідних додаткових заходів.

Результати аналізу і оцінки змін стану компонентів природного середовища порівняно з проектними даними відображаються на картографічному матеріалі, ситуаційній схемі та у відповідних табличних матеріалах. Ці дані також є вихідними даними для подальших оцінок можливих змін стану соціального і техногенного середовища.

5.1. Клімат і мікроклімат

Підрозділ виконується у випадках активних і масштабних впливів господарської діяльності на мікрокліматичні умови (значне теплове забруднення, випаровування у великих масштабах тощо).

До складу матеріалів підрозділу включаються:

- стисла характеристика кліматичної зони розміщення діючого об'єкта;
- основні кількісні характеристики поточних і багаторічних кліматичних даних;
- оцінка впливу кліматичних умов, несприятливих для розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі;
- можливості виникнення мікрокліматичних умов, що сприяють розповсюдженню шкідливих викидів для фауни і флори;
- особливості кліматичних умов, сприятливих для зростання інтенсивності впливів господарської діяльності на навколишнє середовище.
- оцінка змін мікроклімату за період господарської діяльності об'єктів (за минулі роки, поточний період, на перспективу).

За необхідності передбачаються заходи щодо запобігання негативним впливам господарської діяльності на клімат і мікроклімат та на навколишнє середовище в цілому.

5.2. Повітряне середовище

Дослідження стану повітряного середовища проводяться шляхом аналізу даних, отриманих розрахунково-аналітичними методами при проектуванні об'єктів, та прямими методами

інструментальних вимірювань і контролю, які мають бути основними при обстеженні діючих об'єктів. Зіставлення результатів розрахунків і вимірювань дозволяє не тільки перевірити і оцінити точність та достовірність обох операцій, а і намітити тенденцію зміни рівня забруднення в часі.

Підлягають аналізу впливи пріоритетних і специфічних забруднюючих речовин, що містяться у викидах об'єкта з урахуванням фонових концентрацій в межах зон цих впливів.

До складу матеріалів підрозділу включаються:

- характеристика джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферу, схема їх розміщення, розрахунки маси викидів з посиланням на використані методики;

- результати розрахунків приземних концентрацій з посиланням на використані програмні засоби;

- дані фонового забруднення атмосфери в районі розміщення об'єктів (дані натурних спостережень на стаціонарних постах, розрахункові тощо);

- оцінка рівня забруднення атмосферного повітря об'єктами, виконана за матеріалами проекту та за даними натурних спостережень, з урахуванням груп сумачії, порівняння з гранично допустимими концентраціями (ГДК) та визначення категорії небезпечності підприємства;

- порівняння прогностичних рівнів забруднення атмосферного повітря, визначених проектом, з поточними рівнями його забруднення, визначеними в процесі натурального обстеження на діючих об'єктах та установленими рівнями допустимих викидів;

- оцінка забруднення атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах (НМУ) і відповідні метеоекологічні обмеження величин максимальних разових викидів;

- оцінка забруднення при можливих аварійних ситуаціях;

- розробка заходів щодо запобігання або зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- коригування існуючого розміру санітарно-захисної зони для об'єктів на підставі розрахунків забруднення атмосфери;

- організація моніторингу стану атмосферного повітря, методи і засоби його контролю.

Підлягають аналізу характеристики шуму від діючих об'єктів:

- дані натурних вимірів існуючого фонового рівня шуму;
- порівняння розрахункових (за проектом) та встановлених (за даними натурних спостережень на діючому об'єкті) рівнів шуму від об'єктів господарської діяльності;
- розробка заходів щодо зменшення шуму від джерел та їх обгрунтування.

Наводиться аналіз впливів теплових викидів, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань на навколишнє середовище і обгрутовуються заходи щодо їхнього запобігання або зменшення.

5.3. Геологічне середовище

На основі наведеної загальної характеристики основних елементів геологічної, структурно-тектонічної будови, геоморфологічних особливостей та ландшафтів проводиться аналіз існуючих і прогнозованих негативних ендегенних і екзогенних процесів і явищ природного та техногенного походження (тектонічних, сейсмічних, геодинамічних, зсувних, селевих, карстових, а також змін напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні та ін.) з урахуванням впливів здійснюваної діяльності.

Плануються заходи щодо запобігання або зменшення розвитку можливих екологічно небезпечних геологічних процесів і явищ.

5.4. Водне середовище

Аналізують стан водних об'єктів, що знаходяться як в зоні впливу діючих об'єктів, так і поза цією зоною. Виявляють порушення гідрологічних і гідрогеологічних параметрів водних об'єктів і територій в зоні впливу господарської діяльності, впливи на поверхневі і підземні води пріоритетних і специфічних забруднюючих речовин, які надходять до водного середовища при скидах всіх стічних вод та фільтраційних витоках.

Результати аналізу повинні відображати розподіл оцінюваних показників по території і в контрольних створах, враховувати впливи, що підсумовуються, обґрунтовувати санітарні попуски, допустимі скиди і фільтраційні витоки.

В матеріалах, що характеризують поверхневі води, стисло наводяться загальні відомості про водні об'єкти, дані щодо їх водозабірних басейнів і господарського використання, наявність пунктів спостережень за їх станом. При оцінці впливів здійснюваної діяльності на стан поверхневих вод і основних угруповань водних організмів розглядають:

- морфометричні, гідродинамічні та воднобалансові параметри;

- якість вод, включаючи фізичні, хімічні, санітарно-гігієнічні, токсикологічні, паразитологічні, радіоекологічні характеристики;

- біологічні характеристики, включаючи видовий склад, чисельність, біомасу і біопродуктивність основних гідробіонтів, біоперешкоди тощо.

Матеріали, що характеризують підземні води, включають загальні відомості про басейни підземних вод, потужності зон активного водообміну, розвиток горизонтів підземних вод, дані щодо їх господарського використання, перелік і опис пунктів гідрогеологічних спостережень та їх результати:

- морфометричні, гідродинамічні, фільтраційні та воднобалансові параметри;

- якість вод, включаючи фізичні, хімічні, санітарно-гігієнічні, токсикологічні, паразитологічні, радіоекологічні та інші характеристики;

- природну захищеність та оцінку сучасного стану підземних вод.

Розглядають шляхи можливого попадання рідких, твердих або газоподібних відходів виробництва у водні об'єкти. Надають відомості про схеми утворення, водовідведення та очистки усіх видів стічних вод (виробничих, зливових, побутових, використовуваних повторно і ін.). Складають баланс водоспоживання та водовідведення по підприємству і фіксують дані про втрати води в технологічному процесі, внаслідок

випаровування, фільтрації і ін., перевіряють документацію щодо обліку руху на виробництві всіх видів стічних вод.

Порівнюють оцінки масштабів забруднення, одержані на основі прогностичних розрахунків та в результаті інструментальних вимірювань безпосередньо на діючих об'єктах. Оцінюють відповідність існуючих скидів встановленим нормам ГДС.

Здійснюють коригування заходів, намічених на стадії проекту, та обґрунтовують додаткові заходи щодо запобігання або зменшення надходження у водне середовище забруднюючих речовин, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих і підземних водних ресурсів, погіршення стану вод і деградації угруповань водних організмів.

Розглядають можливі аварійні ситуації та їх наслідки для водного середовища.

5.5. Ґрунти

Аналізують стан ґрунтів, які залягають в зоні впливів діючих об'єктів і поза ними. Підлягають аналізу впливи господарської діяльності на ґрунти з урахуванням особливостей землекористування, забруднення шкідливими речовинами, вібрацій, ендегенних та екзогенних геологічних процесів і явищ, інших чинників.

При оцінці впливів господарської діяльності на стан ґрунтів розглядають матеріали геологічних експедицій, крупномасштабного ґрунтового обстеження та агрохімічної паспортизації земель даного регіону, враховують генетичні види ґрунтів, характеризують їх гумусовий горизонт, механічні і водно-фізичні властивості, ландшафтно-геохімічні бар'єри (накопичення і міграцію речовин), родючість, ступінь розвитку процесів деградації ґрунтів та ін.

В процесі проведення натурних обстежень діючого об'єкта на робочих планшетах або картах-схемах позначають джерела забруднення ґрунтів, місця акумуляції відходів виробництва і на основі аналізів відібраних зразків ґрунту визначають контури та інтенсивність забруднення земель газоподібними, твердими та рідкими відходами виробництва.

Намічають та обґрунтовують заходи щодо запобігання або зменшення негативних впливів на ґрунти і зниження їхньої

родючості, рекультивації земель, які тимчасово вилучають із землекористування, відпрацьованих кар'єрів, інших порушених земель, а також проведення робіт щодо поліпшення якості малопродуктивних земель.

5.6. Рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти

Наводиться коротка характеристика домінуючих угруповань флори і фауни, цінних та потребуючих особливого захисту видів рослин і тварин;

Вихідні дані для характеристики стану і оцінки змін рослинного і тваринного світу формують на основі фондових даних і матеріалів натурних досліджень.

Підлягають аналізу впливи на рослинний і тваринний світ пріоритетних і специфічних забруднюючих речовин, включаючи радіоактивні, які надходять до навколишнього середовища в результаті господарської діяльності, оцінюють опосередкований вплив на флору і фауну техногенних змін мікроклімату, ґрунтового покриву, водного режиму та інших факторів.

В процесі натурального обстеження діючих об'єктів оцінюють зміни складу рослинних угруповань, фауни, видової різноманітності, популяцій домінуючих, цінних видів та тих, що потребують охорони, їх фізіологічного стану і продуктивності, стійкості до хвороб.

Намічають і обґрунтовують додаткові заходи щодо запобігання виснаженню і деградації рослинних угруповань і фауни, накопичення ними шкідливих речовин.

Враховують наявність в зонах впливів господарської діяльності об'єктів природно-заповідного фонду і територій, перспективних або зарезервованих для заповідання, наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин. Обґрунтовують заходи щодо дотримання режиму заповідних територій. Складають дендроплан озеленення території, що включає відомість про озеленення та баланс знесених і компенсаційних насаджень за чинними містобудівними нормами.

6. ОЦІНКА ВПЛИВІВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВКОЛИШНЄ СОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Наводиться загальна сучасна і прогнозна характеристика місцевого населення, його основних соціально-побутових умов проживання в зоні впливів господарської діяльності.

Характеристика населення включає інформацію про його статевовікову структуру, зайнятість, міграцію, чисельність, захворюваність, соціальні потреби.

При цьому визначаються:

- характер та розміщення прилеглої до об'єктів господарювання житлової та громадської забудови;
- наявність об'єктів соціально-побутового, спортивно-оздоровчого, курортного та рекреаційного призначення тощо;
- інженерне облаштування забудови (водопостачання, каналізація, тепlopостачання та інше).

Оцінюються позитивні і негативні впливи здійснюваної діяльності на соціальні умови життєдіяльності та задоволення потреб місцевого населення, в тому числі його зайнятості.

Оцінюються впливи господарської діяльності. На зони рекреації та обґрунтовуються заходи щодо їх збереження і раціонального використання.

Обґрунтовуються заходи щодо запобігання погіршенню умов життєдіяльності місцевого населення на його здоров'я, розглядаються компенсаційні заходи.

7. ОЦІНКА ВПЛИВІВ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВКОЛИШНЄ ТЕХНОГЕННЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Оцінюються впливи господарської діяльності на промислові, сільськогосподарські, житлово-цивільні об'єкти, пам'ятки архітектури, історії і культури, зони рекреації, культурні ландшафти, наземні і підземні споруди та інші елементи техногенного середовища, що знаходяться в зоні впливів господарської діяльності.

Обґрунтовуються заходи щодо забезпечення їх експлуатаційної надійності і збереженості.

8. КОМПЛЕКСНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОРМАТИВНОГО СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЙОГО БЕЗПЕКИ

Розділ містить результати розроблення та узагальнення заходів щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища, розглянутих в розділах 5 – 7, а також дані щодо поводження з усіма відходами, що утворюються при здійсненні господарської діяльності.

Наводиться перелік і стисла характеристика прийнятих рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи - збереження і раціональне використання земельних, водних, енергетичних, паливних ресурсів, повторне їх використання і ін.;

- захисні заходи - влаштування захисних споруд (дренажі, екрани, завіси та ін.), включаючи технологічні заходи (використання екологічно чистих і безвідходних технологій, очищення, екологічно безпечне поводження з відходами та ін.) та планувальні заходи (функціональне зонування, створення протифільтраційних завіс, споруд, озеленення та ін.);

- відновлювальні заходи - технічна і біологічна рекультивация, усунення наднормативних впливів, нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища;

- компенсаційні заходи - компенсація незворотного екологічного збитку від раніше впровадженої технології шляхом поліпшення стану природного і соціального середовища іншими засобами або грошовим відшкодуванням екологічного збитку;

- охоронні заходи - моніторинг території зон впливів господарської діяльності, система оповіщення населення.

Наводяться, за можливості, результати розрахунків визначення економічної ефективності здійснення природоохоронних заходів.

Обсяг розроблюваних природоохоронних заходів на діючих об'єктах залежить від ступеня відхилення реального стану навколишнього середовища від проектного. У випадку погіршення його стану можуть бути прийняті додаткові природоохоронні заходи. Навпаки, запропоновані на стадії проекту надмірні природоохоронні заходи, які призводять до

значних економічних витрат, можуть бути анульовані за відповідним обґрунтуванням при розробленні матеріалів ОВНС діючого об'єкта.

9. ЗАЯВА ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ

Заява про екологічні наслідки господарської діяльності є юридичним документом, який засвідчує суть цих наслідків та гарантії виконання природоохоронних заходів по забезпеченню безпеки навколишнього середовища на весь період здійснення господарської діяльності, складається замовником та виконавцем ОВНС і являє собою резюме матеріалів ОВНС, де повинні бути відображені:

- дані про господарську діяльність, мету і шляхи її здійснення;

- перелік суттєвих впливів на стан навколишнього природного середовища, підсумки їх кількісної та якісної оцінки з урахуванням можливих аварійних ситуацій;

- оцінка екологічного ризику господарської діяльності;

- перелік заходів, що забезпечують нормативний стан навколишнього середовища, включаючи систему спостереження і контролю (моніторинг);

- перелік залишкових впливів;

- зобов'язання замовника щодо виконання запропонованих рішень відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки при експлуатації об'єкта господарської діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Екологічне законодавство України: Збірник законодавчих актів: Видання четверте. - Харків: ЕкоПраво-Харків, 2002, 444с.

2. ДБН А.2.2.-1-2003 "Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд. - К.: Держкомбударх, Мінекобезпеки України, 2003, 21с.

3. Екологічний аудит: Посібник з екологічного менеджменту і екологічного аудиту //Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М. і ін.- К.:Символ-Т, 1997, 221с.

4. Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.13р. № 808.

5. Про відходи. Закон України від 5 березня 1998р. № 187/98 - ВР.

6. Про загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами. Закон України від 14 вересня 2000р. № 1947-111.

ПОГОДЖЕНО

М.П. _____
(назва організації-виконавця,
посада ініціали, прізвище керівника, дата)

ЗАТВЕРДЖЕНО

М.П. _____
(назва організації-замовника,
посада, ініціали, прізвище керівника, дата)

ЗАВДАННЯ НА РОЗРОБЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ОВНС

Назва об'єкта _____

Генеральний проєктувальник _____

Перелік співвиконавців _____

Характер будівництва _____
(нове будівництво, реконструкція, розширення, технічне переоснащення та ін.)

Місцезнаходження _____
(адміністративне положення, межі території майданчика (траси)

будівництва та їхніх варіантів)

Стадія проєктування _____

Перелік джерел впливів _____

Перелік очікуваних негативних впливів _____

Перелік компонентів навколишнього середовища, на які оцінюються
впливи _____

Вимоги до обсягу та етапів проведення
ОВНС _____

Вимоги до участі громадськості _____

Додаткові вимоги* _____

Порядок проведення і терміни підготовки матеріалів ОВНС _____

До завдання на розроблення матеріалів ОВНС додаються Заява про наміри,
генплан і ситуаційна схема району розміщення планованої діяльності.

Замовник _____

Генпроектувальник _____

ПОГОДЖЕНО

М.П. _____
*(орган місцевого
самоврядування, посада,
ініціали, прізвище керівника,
дата)*

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

1. Інвестор (замовник) _____

Поштова і електронна адреса _____

2. Місце розташування майданчиків (трас) будівництва (варіанти) _____

3. Характеристика діяльності (об'єкта) _____

(орієнтовно за об'єктами-аналогами, належність

*до об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, наявність
транскордонного впливу)*

Технічні і технологічні дані _____

(види та обсяги продукції, що виробляється, термін експлуатації)

4. Соціально-економічна необхідність планованої діяльності _____

5. Потреба в ресурсах при будівництві і експлуатації:

земельних _____

*(площа земель, що вилучаються в тимчасове і постійне користування,
вид використання)*

сировинних _____

(види, обсяги, місце розробки і видобутку, джерела одержання)

енергетичних (паливо, електроенергія, тепло) _____

(види, обсяги, джерела)

водних _____

(обсяги, необхідна якість, джерела водозабезпечення)

трудових _____

6. Транспортне забезпечення (при будівництві й експлуатації) _____

7. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за варіантами _____

8. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за
варіантами _____

9. Можливі впливи планованої діяльності (при будівництві й
експлуатації) на навколишнє середовище:

клімат і мікроклімат _____

повітряне _____

Національний університет
водного господарства
та природокористування

водне _____

грунт _____

рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти _____

навколишнє соціальне середовище (населення) _____

навколишнє техногенне середовище _____

10. Відходи виробництва і можливість їх повторного використання,
утилізації, знешкодження або безпечного захоронення _____

11. Обсяг виконання ОВНС _____

12. Участь громадськості _____

*(адреса, телефон і час ознайомлення з матеріалами проекту і ОВНС,
подачі пропозицій)*

Замовник _____

Генпроектувальник _____

Національний університет
водного господарства
та природокористування